HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

מסורת הש"ס

א) ב"מ ל:, ב) [שבת קיא: וש"נ], ג) ב"מ מא. מג:, ד) מכות כד., ה) [ויקרא ה], ו) [ב"מ מג:], ז) ובתוס' ב"מ מח. ד"ה נתנה לסיטון פי' דסיטון הוא מוכר דבר לח דהיינו יין ושמן והרמב"ם (בפ"ב דדמאי מ"ד) פי' סיטון הוא המוכר מאכלים רבים במדה גסה,

עין משפט נר מצוה

קיב א מיי' פ"א מהל' גזילה ואבדה הל' יד סמג עשין עד טוש"ע ח"מ סי' רסג סעיף ב:

קיג ב ג מיי' שם פ"ג הלכה טו סמג שם טוש"ע ח"מ [סי' קפח סעיף ב] וסי' שנט סעיף ה:

קיד ד ה מיי' פ"ד מהל' מכירה הל' יד סמג עשין פב טוש"ע ח"מ סי' ר סעיף יא:

קטו ו מיי' שם [והל' יב שם] וסמג שם טוש"ע שם סעיף ז:

קטז ז מיי' פ"ו מהל' ערכין הלכה כא:

קיז ח מיי' שם הל' כה:

קיח ט י מיי' פ"ה מהל' מעשר הל' א סמג עשין קלה [טוש"ע י"ד סי' שלא סעיף לה]:

קיט כ ל מיי' פ"ח מהל' גניבה הל' יח סמג עשין עב טוש"ע ח"מ סי' רלא סעיף ז:

קכ מ נ מיי' שם טוש"ע שם סעיף יב:

כגון שנטלה למוד בה וכדרבה (א)דאמר רבה [א]הכישה נתחייב בה אימור דאמר רבה בבעלי חיים דאנקטינהו ניגרא ברייתא כי האי גונא מי אמר אלא אמר רבא (ב)אני וארי שבחבורה תרגימנוה ומנו ר' זירא הכא במאי עסקינן [ב]כגון שנטלה למוד בה לאחרים ובשואל שלא מדעת קא מיפלגי מר סבר (ג)שואל הוי ומר סבר [ג]גזלן הוי גופא אמר שמואל [ד]הנוטל כלי מן האומן לבקרו ונאנס בידו חייב והני מילי הוא [ה]דקיצי דמיה ההוא גברא דעל לבי טבחא אגבה אטמא דבישרא בהדי דקא אגבה אתא פרשא מרמא מיניה אתא לקמיה דרב יימר חייביה לשלומי דמיה והני מילי הוא דקיצי דמיה [ו]ההוא גברא דאייתי קארי לפום נהרא אתו כולי עלמא שקול קרא קרא אמר להו הרי הן מוקדשין לשמים אתו לקמיה דרב כהנא אמר להו [ז]אין אדם מקדיש דבר שאינו שלו [ח]וה"מ הוא דקיצי דמייהו אבל לא קיצי דמייהו ברשות מרייהו קיימי ושפיר אקדיש ת"ר [ט]הלוקח ירק מן השוק ובירר והניח (א) אפילו כל היום כולו לא קנה ולא נתחייב במעשר גמר בלבו לקנותו קנה ונתחייב במעשר להחזירו אי אפשר שכבר נתחייב במעשר ולעשרו א"א (ב) שכבר מפחיתן בדמים הא כיצד מעשרו ונותן לו דמי מעשר אטו משום דגמר בלבו לקנות קנה ונתחייב במעשר אמר רב הושעיא הכא [י]בירא שמים עסקינן (ד)כגון רב ספרא דקיים בנפשיה [1]ודובר אמת בלבבו:

מתני' [כ]הסיטון מקנה מדותיו אחד לשלשים יום ובעל הבית אחד לשנים עשר חדש רבן שמעון בן גמליאל אומר חילוף הדברים [ל]חנווני מקנה מדותיו פעמים בשבת [מ]וממחה משקלותיו פעם אחת בשבת [נ]ומקנה מאזנים על כל משקל ומשקל אמר רשב"ג במה דברים אמורים בלח אבל ביבש אינו צריך

וחייב

כגון שנטלה למוד בה. כלומר מתניתין לאו בבעל הבית ולא בחנווני מוכרי צלוחית איירי אלא כגון שנטלה למוד בתוכה השמן ואע"ג דלא לדעת (ג) החנווני שלחה דשמא לא יטלנה משנטלה מתחייב בה וכדרבה: **הכישה.** במקל. גבי זקן ואינה לפי כבודו איירי בב"מ (דף ל:) דאע"פ שאינו חייב להחזירה כיון שהכישה נתחייב בה. והשתא איכא לפרושי מודים חכמים לרבי יהודה בשלא נטלה וכו': **אימור דאמר רבה.** אי בעי הוה פריך לימא דרבה תנאי היא אלא דעדיפא מינה קפריך: **דאנקטה ניגרי ברייתא.** הלקיחה פסיעות חיצוניות כלומר הרגילה לברוח ולילך למרחוק ומש"ה נתחייב בה: **כגון שנטלה.** מיד תינוק: **למוד בתוכה לאחרים.** שהצלוחית מדה ומדד בה לאחרים: **ובשואל שלא מדעת.** בעל הצלוחית פליגי: **דמר סבר.** רבנן גזלן הוי וקנייה להתחייב בה עד שתבא (ד) ליד בעלים דבעינן והשיב את הגזילה (ה) והשבה ליד תינוק לאו השבה היא והכי אמרי' בהגוזל ומאכיל (ב"ק דף קיח.) הגונב טלה מן העדר והחזירו ומת או נגנב חייב באחריותו דבעינן דעת בעלים ואין זה דעת בעלים כשמוסרו ליד תינוק: **ורבי יהודה סבר שואל הוי.** וכי מחזירו למקום שאלו משם די והלכך משהחזירו לתינוק פטור. והא דאמרי' ו) בהמפקיד (ה) הא דאמר רבא שואל שלא מדעת גזלן הוי היינו לרבנן דהכא. ומודים חכמים לרבי יהודה הכי יש לפרש מודים חכמים לר' יהודה היכא דלא נטלה למוד בה לאחרים אפילו נטלה למוד לתינוק והיינו דקתני בזמן שהצלוחית ביד התינוק שלא מדד בה אלא לצורך התינוק ואם כן לא אפקה מרשות בעלים ומש"ה פטור מן הצלוחית. ואית דמפר' לה להא סוגיא לחנווני הרגיל אצלו ומסר לו בעל הבית ככר הפונדיון ושלח בשביל השמן והאיסר ולא שלח ביד בנו כי אם הצלוחית לבדה ובכך הסוגיא פשוטה: **והני מילי דקיילי דמיה.** (ו) שדמיו קצוים כגון רחיים של פלפלין ושאר כלים קטנים שדרכן לעולם לתת בפשוט פשוט. ובנדרים [לא:] מוקי לה להא דשמואל בתרעא חריפא ובדבר שלוקחין קופצין עליו דאין הנאה למוכר בלקיחתו של זה דהרבה ימצא קופצין ומשום דהנאתו של לוקח היא הוה ליה הלוקח כשואל עליו ומיחייב באונסא ותניא התם בברייתא כוותיה דקתני נאנסו בהליכה חייב בחזרה פטור מפני שהוא כנושא שכר. ונראה בעיני דלאו דוקא נושא שכר דא"כ לא ליחייב באונס אלא בגניבה ואבידה וטעמא משום דקיילי דמיה וזבינא חריפא הוא הרי הוא בנטילה זו כמו לוקח גמור אי נמי כמו שואל שכל הנאה שלו בו: **אגבה אטמא.** הגביה ירך לקנותה ולראות אם שמנה היא או כחושה: **אבל לא קיילי דמיה כו'** לא גרסי': **קרא.** דלעת: **שקול קרא.** לקנות: **אמר להן הרי הן מוקדשין לשמים.** לפי שלא היה יודע ממי ישאל מעותיו היה רוצה לאסרן להם: **אין אדם מקדיש כו'.** דכי יקדיש איש את ביתו כתיב (ויקרא כז). וה"נ כיון דקיילי דמייהו זכו בהו כדשמואל: **ברשותא דמרייהו קיימי.** ויכול להקדישן דלא דמי (ז) לגזלן דאמרי' (ב"ק סח.) שניהן אינן יכולין להקדיש זה לפי שאינו שלו וזה לפי שאינו ברשותו דהכא לאו אדעתא למיגזל שקלינהו אלא לקנותן וכיון דלא קיילי דמייהו לא סמכא דעתייהו דשמא ירצה למכרן ביותר ודעתן להחזירן ומש"ה ברשותא דמרייהו קיימי: **הלוקח ירק.** חבר מעם הארץ: **בירר והניח.** ולא גמר לקנות: **אינו חייב במעשר.** דהא אינו מתכוין אלא לברר היפות. אבל גמר לקנות נתחייב מיד לעשרו דמאי. ואם רוצה לחזור ממקחו: **להחזירו א"א.** בלא הפרשת מעשר שכבר נתחייב במעשר ואין חבר מוציא מתחת ידו דבר שאינו מתוקן [פסחים ט.]: **ולעשרו א"א.** ואח"כ יחזירו למוכר שהרי מפחיתו בדמים שנתמעט החבילה כדי מעשר: **מעשרן ונותן.** ללוי ונותן לו דמי מעשר ומחזיר את המותר בעין: **אטו משום דגמר בלבו לקנות קנה ומעשר.** בתמיה אמאי הא אפילו אי קיילי דמייהו יכול להחזירן וליהדרינהו וליפטר: **רב ספרא.** הוה קרי קריאת שמע ואמר ליה ההוא גברא הב לי עסקך בכך וכך מעות וסבר דמשום מיעוט דמים הוה שתיק והעלה לו דמים מרובים ולאחר תפלתו לא רצה לקבל אלא במיעוט מעות הראשונות משום דגמר בלבו להקנותו בכך. וה"נ גבי מעשר כיון דירא שמים הוא כיון שגמר בלבו זכה במקח ונתחייב (ח) במכר וכי מחזירו כחוזר ומוכר לו דמי: **מתני' הסיטון.** הוא חנווני גדול שקונה הרבה יחד ומוכר לחנוונים קטנים: **סיטון.** חטין בלשון יון ומשום שקונה הרבה חטין ביחד קורא לו סיטון ז): **מקנה מדותיו.** בשביל שנקבץ בהן היין והשמן ונקרש לתוכן ומתמעטת המדה. ובכלי הלח מוקי לה לקמן: **בעל הבית.** שאינו מוכר תדיר כסיטון די בפעם אחת בשנה שאינו נדבק בו כל כך: **חילוף הדברים.** סיטון פעם אחת בשנה דכיון שמוכר תדיר אין המשקה נקרש בתוכו אבל בעל הבית שאינו מוכר תדיר נקרש (ט) ומייבש המשקה בתוכו: **החנווני מקנה פעמים בשבת.** לפי שתדיר למכור יותר מסיטון ובעל הבית ואתאן לת"ק כך פירשו רבותינו. ולא נהירא דא"כ לא ס"ל הכי שהרי הלכה כרשב"ג במשנתנו [כתובות עז.] ועוד דקמסכים בה רשב"ג כדקאמר אמר רבן שמעון בן גמליאל במה דברים אמורים כו' ועוד אם איתא דפליג עלה אמאי לא קתני שיעוריה כדקתני לעיל אלא נראה דאפילו רשב"ג מודה בחנווני אע"פ שמוכר תדיר דכיון שאינו חייב להטיף ג' טיפין נקרש בתוכו יותר: **וממחה.** מקנה כמו ומחה ה' דמעה מעל כל פנים (ישעיה כה): **משקלותיו.** אבני משקל ששוקל בהן דבר לח ובשר: **על כל משקל** (י) **ומשקל.** בכל פעם ופעם ששוקל בהן שנדבק בהן יותר מן המשקולות לפי שיש להן בית קיבול צריך לקנחן בכל פעם ופעם: **במה דברים אמורים.** קינוחין הללו בדבר לח כגון בשר ויין ושמן: **אבל בדבר יבש.** כגון פירות כמון ופלפלין אינו צריך לקנח שלא נדבק בהן מאומה:

מר סבר גזלן הוי. וחייב להחזירה ליד הבעלים תימה הא תנן בהגוזל בתרא (ב"ק דף קיח.) גבי הגונב טלה מן העדר ולא ידעו בעלים לא בגניבתו ולא בחזירתו ומנו הצאן והיא שלמה פטור וא"ר יוחנן לדעת מנין פוטר שלא לדעת אפילו מנין לא צריך א"כ ה"נ (כ) הכא אף על גב דגזלן הוי כשהחזירה ליד התינוק שלקחה הימנו יהיה פטור אומר ר"י שאני התם דמחזירה למקום המשתמר אבל הכא מאבדה בידים שמוסרה ליד התינוק כדאמרי' לעיל דאבידה מדעת היא: **לעשרן אי אפשר מפני כו'.** במעשר ראשון ובמעשר עני אינו מפחיתו דבדמאי מעשרן והן שלו [א] אלא מפחיתו במעשר שני שחייב לאכלו בירושלים ובתרומת מעשר דנותנו לכהן כדאמרי' בפרק בתרא דסוטה (דף מח.): **בירא שמים** עסקינן כגון רב ספרא כו'. ואם תאמר כשגמר בלבו לקנות היאך מחזיר וי"ל דמחזיר מדעת המוכר:

אחד

מוסף תוספות

א. שכיון שמותרין לזרים ומעשר דמאי ספיקא הוי וספק ממון א"צ לתנם ללוי ולעני הלכך מעשרן ומחזירן למוכר, ותרומה גדולה א"צ להפריש מדמאי דעמי הארץ מפרישין תרומה גדולה. רבינו יונה.

תורה אור השלם

1 הֹולֵךְ תָּמִים וּפֹעֵל צֶדֶק וְדֹבֵר אֱמֶת בִּלְבָבֹו: תהלים טו ב

הגהות הב"ח

(א) גמ' ובירר והניח ובירר והניח אפילו כל היום: (ב) שם ולעשרו א"א מפני שמפחיתן בדמים: (ג) רשב"ם ד"ה כגון וכו' דלא לדעת שיטלנה החנוני: (ד) ד"ה דמר סבר וכו' ליד בעלים. נ"ב ודמי להא דלעיל דף לה ע"ב: (ה) ד"ה ורבי יהודה וכו' בהמפקיד אלא הא דאמר רבא. נ"ב כלומר דמאוקי רבא לרבנן דמתניתין דס"ל גזלן הוה ש"מ דס"ל לרבא גזלן הוה ואהדר לאוקמה מילתיה כרבנן דהלכתא כרבים וכ"פ רש"י בפ' המפקיד: (ו) ד"ה והני מילי דקיילי דמיה שכבר קנה ופסק דמיו קודם שנוטלן אי נמי שדמיו קצוים כגון רחיים: (ז) ד"ה ברשותא דמרייהו וכו' דלא דמי לגזל ולא נתיאשו הבעלים דאמרינן שניהן: (ח) ד"ה רב ספרא וכו' ונתחייב במעשר וכי מחזירו: (ט) ד"ה חילוף וכו' ומתייבש המשקה: (י) ד"ה על כל משקל בכל כל"ל ותיבת ומשקל נמחק: (כ) תוס' ד"ה מר וכו' ה"נ נימא הכי:

מוסף רש"י

הובא בעמוד הקודם

רבינו גרשום

מי דמי אימור דאמר רבה. אמאי חייב באחריותה כשהכישה משום דבעלי חיים היא ואינקטה נגרי ברייתא שהבריחה: כי האי גוונא. כשנטלה חנוני: מי אמר. רבה דנתחייב בה: ובשואל שלא מדעת שמדד בה לאחרים שלא מדעת בעל הצלוחית פליגי רבנן סברי שואל הוי ונתחייב באונסיה כל זמן שלא חזרה ביד לבעליה. ור' יהודה סבר שואל שלא מדעת גזלן הוי ואין לו דין שואל ופטור מן האונסין: והני מילי הוא דקיצי דמיה. שידע בכמה הוא נותנו ועל מנת כן הגביהו לקנותו באותן דמים אם יכשר בעיניו. ולהכי כי נאנס ברשות לוקח נאנס אבל אם לא קץ דמים קצובין היה נאנס ברשות מוכר. והני מילי הוא דבעי לה לכולה אטמא לקנות והיה יודע מה היו דמיה. אבל לא בעי לה כולה אלא חציה מאי דבעי מיניה חייב לשלומי: קארי. קישואין: והני מילי. דאינו מקדיש הוא דקיצי דמיה של כל אחת דכשהגביה קנאה זה החוטף. ואע"ג דלא נתנו דמים עדיין קנאום ולא היה יכול להקדישן שאינן שלו: אבל לא קיצי דמיה אע"ג דחטפה ברשותי' דמוכר קאי ומצי מקדיש: הלוקח ירק מן השוק. מן עם הארץ שחייב לעשר מעשר ירק מדרבנן. מדד חבילה אחת והניח אחת אפי' כל היום כולו שלא היה יודע עדיין איזה יקח לא קנה ולא נתחייב במעשר: גמר בלבו. ליקח אחת מהן אע"פ שלא הגביהה עדיין ושוב נמלך שאין צריך להם אעפ"כ קנה מעשר דחייב לעשר אותה חבילה: מה יעשה כיון שאין צריך להן. להחזירו אותה אגודה אצל שאר האגודות אי אפשר שכבר נתחייב במעשר משעה שגמר בלבו לקנות ואם מחזירו אצל האחרות יהיו טבל וחולין מעורבין ואסירין כולן. ולעשרן אי אפשר שאם יטול המעשר מאותה אגודה מפסיד המוכר שמפסידו בדמים כיצד יעשה בזה יעשר אותו שבירר ויתן לו למוכר דמי מה ששוה המעשר שנטל ויחזיר לו

פי' רשב"ם העקרי

דבור **כגון שנטלה למוד בה כו'** ליתא כל הדבור ומתחיל הדבור **כדרבה.** דאמרינן באלו מציאות [ב"מ ל.] גבי השבת אבדה פעמים שאתה מתעלם ופעמים שאי אתה מתעלם הא כיצד זקן ואינה לפי כבודו פטור ואמר רבה [שם:] הכישה אותו זקן אע"פ שאינה לפי כבודו נתחייב בה להביאה ליד הבעלים ואם אבדה אבדה לו הואיל והכניס עצמו בשמירתה ה"נ כיון שבאה לידו חייב משום השבת אבדה ואי משום דאבדה מדעת אין אדם חייב בהשבתה הני מילי כי לא נגע בה אבל נטלה חייב דומיא דזקן ואינה לפי כבודו דפטור וכי הכישה חייב משום דהראה עצמו בשמירתה ואבדה מהגרמתו. גם זה הגיה רב' מנ' כב'. והשתא אתיא סיפא שפיר דמודים חכמים היכא דלא נטלה חנוני כלל אלא מדד לתוכה כשהיא ביד תינוק פטור: **אימור דאמר רבה כו'.** ה"נ הוה מצי למיפרך כדלעיל [פז:] לימא רבה תנאי היא אלא דעדיפא מיניה פריך: **דאנקטה נגרי ברייתא.** הלקיחה פסיעות חיצונות שהרי בע"ח היא והבריחה ואבדה בידים: **כגון שנטלה.** חנוני מיד תינוק למוד בה שלא לצורך תינוק אלא למוד בה לאחרים מה שהוא מוכר להם דהוה ליה שואל שלא מדעת בעל הצלוחית: **דרבנן סברי גזלן הוי.** וקנייה להתחייב בה עד שישיב ליד הבעלים עצמן דבעינן השבה מעלייתא כדכתיב [ויקרא ה] והשיב את הגזלה והשבה ליד תינוק אין זו השבה אלא איבוד והכי תנן בהגוזל ומאכיל [ב"ק קיח.] הגונב טלה מן העדר והחזירו ומת או נגנב חייב באחריותו כיון שלא החזירו בידיעת הבעלים דהיינו החזירו לעדר ולא לבעלים ה"נ בעינן דעת בעלים וכשיחזירו לתינוק לא ידעי הבעלים: **ור' יהודה סבר דינו כשואל.** ויחזיר למקום שהשאילוהו ודיו והלכך משהחזיר' לתינוק פטור. והאי דאמרי' בשלהי המפקיד [ב"מ מג:] הא דאמר רבא שואל שלא מדעת לרבנן גזלן הוי היינו הלכה. וסיפא הכי קתני ומודים חכמים לר' יהודה שאם לא נטלה על מנת למוד בה לאחרים ולא הוציאה מרשות הבעלים אע"פ שנטלה למוד בה לתינוק הרי הוא כאילו צלוחית ביד תינוק דהא לא אפקה מרשות בעלים ופטור מן הצלוחית: **שואל הוי.** דינו כשואל ומיהו איסורא מיהא איכא דלא גרע משולח יד בפקדון ואסור: **והנ"מ דקיילי דמיה.** שכבר קצב ופסק דמים קודם שנטלו א"נ כגון כלים קטנים הנמכרים לעולם באיסר איסר שאיעור שלהם ידוע כגון קדרות או ריחים של פלפלין שדמיהם קצובין מסתמא. ובמס' נדרים בפ' ארבעים נדרים [לא:] מוקי לה להא דשמואל בזבינא חריפא דהנאת לוקח הוא ואע"ג דתניא התם כוותיה בברייתא דקתני ונאנסו בהליכה חייב בחזרה פטור מפני שהוא כנושא שכר נראה בעיני דלאו דוקא נושא שכר דא"כ לא לחייב באונסין אלא בגנבה ואבדה וטעמא משום דקיילי דמיה וזבינא חריפא הרי הוא בנטילה זו כמו לוקח גמור א"נ כמו שואל שכל הנאה שלו שחייב באונסין דכיון דזבינא חריפא אין כאן הנאה למוכר כלל בנטילתו של זה שהרבה ימצא לוקחים הלכך הו"ל מוכר כמו משאיל דלית ליה הנאה כלל: **אגבה אטמא.** ירך לראות אם שמנה היא ויש בה בשר הרבה: **אבל לא קיילי דמיה כו'** לא גרסי': **קארי.** דלעת: **שקול קרא.** לקנות: **אמר להם הרי הן מוקדשין.** לפי שלא ידע למי ישאל מעותיו אחרי שכולם לקחו: **אין אדם מקדיש כו'.** דכי יקדיש את ביתו כתיב [ויקרא כז]. וה"נ כיון דקיילי דמיה זכו בהן כדשמואל שהרי ברשותו לקחו ולא בע"כ מכרן: **ברשותא דמרייהו קיימי וקדשי.** שהרי לא לגוזלו נתכונו דנימא שניהן אינן יכולין להקדיש זה לפי שאינו שלו וזה לפי שאינו ברשותו שהרי על מנת להחזירם לקחום אם יעלה בדמיהם והלכך אכתי ברשותיה קאי דהיינו משך ולא פסק דלא קני: **הלוקח ירק.** חבר מעם הארץ: **בירר והניח.** לא שגמר לקנות אלא לראות את הטובות ואח"כ יקח מה שירצה: **לא קנה.** להתחייב במעשר: **קנה ומעשר.** דכיון דגמר בלבו לקנות הרי הן שלו כלקמן ומיד איחייב ליה חבר להפרישן דמאי: **להחזירם אי אפשר.** אם רצה לחזור ממה שגמר בלבו אי אפשר להחזירם למוכר בלא הפרשת מעשרות לחזקה על חבר שאין מוציא דבר שאין מתוקן מתחת ידו [פסחים ט.]: **ולעשרו אי אפשר.** ואח"כ יחזירם בלא מעשר: **מעשרן.** ונותן ללוי ולעניים ונותן לו דמי מעשר וגם מחזיר את המותר בעין: **אטו משום דגמר בלבו קנה ומעשר.** בתמיה ואמאי אפי' אם קיילי דמיהו לא הוי המכר מכר היכא דמחזירם וליהדרינהו וליפטר: **רב ספרא.** הוה קרי ק"ש ואתא ההוא גברא וא"ל הב לי עסקך בכך וכך מעות וסבר דמשום מיעוט מעות הוה שתיק והעלה לו דמים מרובים ולאחר תפלתו לא [illegible] דמים דמעיקרא משום דגמר בלבו בכך. וה"נ לגבי מעשר ירק דרבנן אתא לאשמועי' דכי היכי דהוי ההוא גברא דובר אמת בלבו להחזיק במקחו אם לא ירצה זה המוכר לטול אלא דמים הוא הדין לליהוי ירא שמים לגבי הפרשת מעשר: **מתני' הסיטון.** [illegible] ליה סיטון על שם שקונה חטין הרבה ויין ופירות הרבה ומוכר לחנונים: **מקנה מדותיו.** בשביל שנקבץ יין ושמן ונקרש לתוכו ומתמעטת המדה כדמוקי ליה לקמיה [ע"א] בכלי הלח: **בעה"ב.** שאינו מוכר תדיר כסיטון די בפעם אחת לשנה שאין נדבק [illegible] סיטון אחת לשנה דכיון דמוכר תדיר אין מתייבש המשקה בתוכו כל כך אבל בעה"ב מקנה כל שלשים למתוך שאינו מוכר תדיר מתייבש בו השמן שנשאר בכלי ומתמעטת המדה. ואיכא דאמרי חילוף הדברים בשביל שהסיטון אינו מוכר תדיר [illegible] דקא חזינן איזה מוכר תדיר יותר מחבירו בהא לא פליגי אבל בטעמי הדבר פליגי כדפרישית: **פעמים בשבת.** לפי שתדיר למכור יותר מסיטון ובעה"ב אתאן לת"ק כן פירשו רבותינו. ולא נהירא דא"כ לא סבירא לן הכי שהרי הלכה כרשב"ג [illegible] (מסיים) [מסכים] לה רשב"ג כדקתני אמר רשב"ג בד"א כו' ועוד אם איתא דפליג עליה אמאי לא קתני שיעוריה כדקתני לעיל אלא דברי הכל היא והיינו טעמא לפי שהחנוני אינו חייב להטיף ללוקח שלש טיפין כדאמרי' לעיל [פז.] הלכך מה [illegible] ומשתייר הרבה והלכך צריך להטיף שלש טיפין ובעה"ב צריך קינוח תדיר אבל סיטון ואין משתייר בכלי כי אם מעט כן נראה בעיני: **וממחה.** מקנה כמו וממחה ה' דמעה מעל כל פנים [ישעיה כה]: **משקלותיו.** אבני משקל ששוקל בהן לח כגון [illegible] פעם שהוא שוקל שנדבק בו הרבה יותר ממשקלות והלכך על כל ליטרא וליטרא שהוא שוקל צריך לקנח מאזנים: **בד"א.** כל קנוחים הללו: **בכלי לח.** יין ושמן: **ביבש.** כמון ופלפלין:

SHAS MOZNAIM